

BIBLIOGRAFI :

BUKU (BAHASA MELAYU)

_____, (1984), *Perahu*, Malaysia : Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan Malaysia.

_____, (1993), *Tamadun Melayu*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

_____, (2006), *Tamadun Islam dan Tamadun Melayu*, Kuala Lumpur: Universiti Malaya

_____, (2008), *Manuskrip Melayu : Warisan Keilmuan Melayu*, Kuala Lumpur : Perpustakaan Negara.

A. Aziz Deraman, (2005), *Masyarakat dan Kebudayaan Malaysia*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

A.Ghafar Ahmad, (2001), *Seni bina Bangunan Bersejarah Negeri Johor*, Johor : Yayasan Warisan Johor

Abdullah Zakaria Ghazali, Zainal Abidin Borhan, (1994), *Johor Dahulu dan Sekarang*, Kuala Lumpur Persatuan Muzium Malaysia

Abdul Halim Nasir, (1993), *Kota-Kota Melayu*, Bangi : Universiti Kebangsaan Malaysia

Ahmad Jelani Halimi, (2006), *Perdagangan dan Perkapalan Melayu di Selat Melaka*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

Amran Abdullah, Hamidah Husain, (1993), *Tempat dan Binaan*, Petaling Jaya : Prisma Sdn. Bhd

Andaya, L.Y, (1987), *Kerajaan Johor 1641-1728: Pembangunan Ekonomi dan Politik*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.

- Ashgar Ali Emgineer, (1999), *Asal-Usul dan Perkembangan Islam*, Yogyakarta: Pustaka Pelajar
- Asmad,(1987), *Johor*, Melaka : Associated Educational Distributors (M) Sdn bhd
- Buyong Adil, (1971), *Sejarah Johor*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Buyong Adil, (1980), *Sejarah Singapura*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Datu Bandira Datu Alang, (1992), *Iranun* , Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Daoed Joesoef, (1973), *Pertahanan, Keamanan dan Strategi Nasional*, Jakarta Yayasan Proklamasi
- Denisova, T. (1995), *Tuhfat an- Nafis dua karangan dengan nama yang sama dalam Penelitian Sumber- Sumber Sejarah Timur dan Cabang- Cabang Ilmu Sejarah yang istimewa*, Keluaran 4, Moscow.
- Denisova, T. (2011), *Refleksi Historiografi Alam Melayu*, Kuala Lumpur :Universiti Malaya
- Edward N. Luttwak, (1995), *Strategi : Logik Peperangan dan Keamanan*, Murugesu Pathmanathan (terj), Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Esa Khalid, Mohd Azhar Abd Hamid, (2004), *Beberapa Aspek Tamadun Melayu, India, China dan Jepun*, Johor : Universiti Teknologi Mara
- Hanizah bt. Jonoh, Mohd Fauzi bin Sukimi, Abdul Jabar Mohd Ridi (1997), *Senjata- Senjata di Zaman Kesultanan Melayu Johor*, Johor : Yayasan Warisan Johor dan Bosshouse Sdn Bhd
- Harold M. Viracke, (1967), *Sejarah Timur Jauh dalam Zaman Moden*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Hashim bin Mohd Nor, (2004), *Keris : Peranannya dalam Masyarakat Melayu Brunei*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

- J.M Gullick, (1978), *Sistem Politik Bumiputera Tanah Melayu Barat*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Kamarudin Ab. Razak, (1998), *Peninggalan Sejarah di Persisiran Sungai Johor*, Johor Baharu : Yayasan Warisan Johor
- Khamis Hj. Abas, (2004), *Melaka dalam Dunia Maritim*, Melaka : Perbadanan Muzium Melaka
- Koentjaraningrat, (1986), *Metode- Metode Penelitian Masyarakat*, Jakarta:PT Gramadie
- Liaw Yock Fang, (1993), *Sejarah Kesusasteraan Melayu Klasik* , Jakarta : Penerbit Erlangga
- Mahdi Shuid, Saliza Saad, (2007), *Sejarah Tamadun Dunia*, Selangor: Pearson Malaysia Sdn Bhd
- Mardiana Nordin, (2008), *Politik Kerajaan Johor 1718-1862*, Johor : Yayasan Warisan Johor
- Matlob, Zam Ismail, (2002), *Imbasan Peristiwa Bersejarah Johor*, Johor : Yayasan Warisan Johor
- Md. Akhir Yaacob, (1996), *Kaedah Jihad dan Perlaksanaannya*, Shah Alam : Dewan Pustaka Fajar
- Mohamad Daud Mohamad, (1987), *Tokoh- Tokoh Sastera Melayu Klasik*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Mohd Khairuddin Aman Razali at-Takiri, (2006), *Perspektif Islam Terhadap Peperangan*, Selangor : Darul Fuqaha Enterprise
- Mohd Sarim Mustajab, (1999), *Ekonomi Orang Arab di Johor (1862-1942)*, Sabah : Gayawara Sdn. Bhd,
- Mohd Yusof Ibrahim, Mahayudin Yahaya, (1988), *Sejarawan dan Pensejarahan*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

- Muhammad Yusof Hashim, (1993), *Peperangan Melayu dalam Tradisi Pensejarahan Malaysia : Satu Telaah Awal dalam Tamadun Melayu*, Jilid 1, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Othman Mohd Yatim, Mohd Zamberi Abd Malek, (1949), *Meriam dalam Sejarah dan Kebudayaan Melayu Nusantara*, Kuala Lumpur : Jabatan Muzium dan Antikuiti
- Raja Ali Haji, (1998), *Tuhfat al-Nafis*, Kuala Lumpur : Yayasan Karyawan dan Dewan Bahasa dan Pustaka
- Raja Haji Ali dan Raja Haji Ahmad editor Virgina Matheson, (1997), *Tuhfat al-Nafis*, Shah Alam : Penerbit Fajar Bakti Sdn Bhd
- Roselan Abd Malik, Asmi Yusoff, (1998), *Johor Darul Takzim*, Selangor : Penerbit Prisma Sdn. Bhd
- Sahlan Mohd Saman, (2000), *Novel Perang dalam Kesusasteraan Malaysia, Indonesia dan Filipina, Satu Perbandingan*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Shahrum Yub (1967), *Keris dan Senjata- Senjata Pendek*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Shafiee Ahmad, Sulaiman Zakaria, (1992), *Bandar-Bandar Ibu Negeri dan Diraja*, Kuala Lumpur : Buku Must Sdn. Bhd
- Soeharto, Nyoman Mastra, (1982), *Capita Selecta Masalah Pertahanan*, Jakarta : Alumni Sekolah Tinggi Teknologi TNI
- Sun Tzu, (1992), *Seni Ketenteraan*, Kuala Lumpur : The Association of Sun Tzi Knowledge Malaysia (TASK)
- Subhi al-Saleh, (1986), *Sistem Sosial dan Pertahanan dalam Islam*, (terj) Osman Khalid, Kuala Lumpur :Bahagian Hal Ehwal Islam, Jabatan Perdana Menteri
- Suzana Othman (Tun), (2002), *Institusi Bendahara; Permata Melayu Yang Hilang*, Kuala Lumpur : Pustaka BSM Enterprise
- Suzana Othman (Tun), (2006), *Menjejak Warisan Melayu Islam Beraja*, Kuala Lumpur : Media Satria Sdn Bhd

- Syed Ahmad Semat, (1987), *Cerita Peperangan dan Perdamaian dalam Zaman Nabi Muhammad s.a.w*, Singapura : Penerbitan Pustaka Nasional Pte Ltd
- Syed Othman Syed Omar, (1999), *Tentera Malaysia dalam Era Konfrontasi*, Bangi : Universiti Kebangsaan Malaysia
- Syed Othman Syed Omar, (2005), *Rejimen Askar Melayu Diraja 1933-1968*, Kuala Lumpur : Universiti Malaya
- Teuku Iskandar, (1995), *Kesusasteraan Klasik Melayu Sepanjang Abad*, Brunei : Jabatan Kesusasteraan Melayu, Universiti Brunei
- Tuhfat al-Nafis, Naskhah Terengganu* (1991) Shahril Talib, (terj.), Ipoh : The House of Teuku Ismail Sdn. Bhd
- Unsel Yucel, (1993), *Pedang- Pedang Islam dan Tukangnya*, Usman Khalid (terj.), Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Virgina Matheson, (1982), *Tuhfat al-Nafis*, Kuala Lumpur :Fajar Bakti Sdn Bhd
- Virgina Matheson Hooker, (1991), *Tuhfat al-Nafis : Sejarah Melayu - Islam*, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka
- Virgina Matheson Hooker, (ed), (1998), *Tuhfat al- Nafis*, Kuala Lumpur : Yayasan Karyawan & Dewan Bahasa dan Pustaka
- Virgina Matheson Hooker, (ed), (1998), *Karya Agung : Tuhfat al- Nafis*, Kuala Lumpur : Yayasan Karyawan dan Dewan Bahasa dan Pustaka
- Yap Sin Tian, (1986), *Seni Ketenteraan Sun Zi*, Kuala Lumpur : Jawatankuasa Yayasan Penerbitan Sastera Persekutuan Persatuan- Persatuan Hokkien Malaysia
- Yusman Ayob, Roslan Abdul Malek, (1995), *Senjata dan Alat Tradisional*, Selangor : Penerbit Prisma Sdn Bhd
- Zainal Abidin Borhan (1984), *“Peranan Orang Laut di Selat Melaka : Satu Catatan Awal”*, *Sejarah di Selat Melaka*, Melaka : Persatuan Sejarah Cawangan Melaka
- Zakaria Abdullah, (2007), *Rahsia Keris dan Senjata-Senjata Warisan Melayu*, Kelantan : D Warisan Darul Naim

Zakiah Hanum, (1989), *Asal-Usul Negeri-Negeri di Malaysia*, Kuala Lumpur : Times Book International

Zulfadzli Mat Rawi, (2006), *Pahlawan Johor*, Selangor : Pustaka Cahaya Intelek

BUKU (BAHASA INGGERIS)

_____, (1991), *Weapons of the Islamic World : Swords and Armour*, Riyadh Saudi Arabia : King Faisal Foundation Center

A. C. Milner, *Kerajaan : Malay Political Culture on the Eve of Colonial Rule*, Arizona : The University of Arizona Press.

Adrian Horridge, (1981), *The Prahu, Traditional Sailing Boat of Indonesia*, Kuala Lumpur : Oxford University Press

Adrew Robert, (1969), *African Genesis*, New York: Dell

Andaya, L.Y (1975), *The Kingdom of Johor 1641-1728*, Kuala Lumpur : Oxford University Press

C.A Gibson Hill, *The Boats of Local Origin employed in the Malayan, Fishing Industry* JMBRAS

Carl A.Trocki, (1979), *Prince of Pirates*, Singapore : Singapore University Press Pte Ltd

Clausewitz, Carl von, (1976), *On War* (1833, 3 Jil) Ed. and (trans), Michael Howard and Peter Paret, Princeton : Princeton University Press.

Corteseo, A. (1967), *Suma Oriental Tom Pires*, London : Hakluyt Society

- David E. Sopher , (1964), *The Sea Nomads : A Study Based on the Literature of the Maritime Boat People of Southeast Asia*, Singapura : National Museum of Singapore
- Don. F. Draeger, (1972) *Weapon and The Fighting Arts of the Indon Archipelago*, Japan : Charles E. Tuttle Company
- Erich Fromm, (1974), *The Anatomy of Human Destructiveness*, London : Jonathan Cape.
- Gardner, G.B, (1936), *Keris and Other Malay Weapons*, Singapore : Progressive Publishing Company
- Gene Ammarell, (1999) *Bugis Navigation*, U.SA : Yale University Southeast Asia Studies
- George W. Goethals, (1996), *War : Studies From Phsocolgy, Sociology and Anthropology*, (edit) by Leon Bramson, New York : Basic Book
- H. Goring Dalton, (1926), “ *Some Malay Boats and their Uses*”. JMBRAS. Vol IV 2
- Henry Holbert, (1971) *Primitive War is Practice and Concepts*, Columbia : University of South Carolina Press
- John Farndon, (2000), *Building and Transport*, Danbury : Grolier
- Lee Kam Hing, (1986), *The Shipping List of Dutch Melaka : A source for the Study of Coastal Trade and Shipping in the Malay Peninsula During the 17th and 18th centuries* (in) *Kapal dan Harta Karam*, Kuala Lumpur : Persatuan Muzium Negara Malaysia.
- Leonard Y. Andaya, (1975), *The Kingdom of Johor 1641-1728*, Kuala Lumpur : Oxford University Press
- Linehan, W., (1936), *History of Pahang*, jil. 14, JMBRAS
- M. Nicholson, (1970), *Conflict Analysis*. London: English Universities

Manus. I. Midlarsky, (1975), *On War : Political Violence in the Interntional System*, New York : The Free Press

Nazli Chouri dan Robert C. North, (1972), “*Dynamics of International Conflick, Theory and Polity in International Relations*”, Raymond Tanter and Richard H. Ulman (editor), Princeton: Princeton University Press

Peter G. Jones, (1976), *War and The Novelist : Appraising the American War Novels*. Columbia : University of Missouri

P.J Begbie, (1997), *The Malayan Peninsula*, Kuala Lumpur : Oxford University Press

R. Dale Given, Martin A. Nettleship, eds. (1976), *Discussion on War and Human Aggression*. The Hague : Mouton

R.O Windstedt, (1991), *A Historical of Classical Malay Literature* , Kuala Lumpur : JMBRAS

Rubin A.P, (1974), *Piracy, Paramountcy and Protectorates*, Kuala Lumpur : Penerbit Universiti Malaya

Samuel B. Griffith, (1963), *Sun Tzu, The Art of War*, London : Oxford University

S.L Washburn, (1966), *Conflict in Primate Society* (in) S. de Reuck dan J.Knight, eds. *Conflict in Society*, London J.A Churcill 1966.

Sokolovskii, Vasilli Danilovich, (1975), *Soviet Military Strategy*, New York : Crane, Russak

Tolstoy, Leo., (1932), *War and Peace* , New York : W.N Norton

William, T. Pomeroy, “*War and the conquest for National Power in D.G. Pruitt, R.C Syche*”, (eds), *Theory and Research of the Cause of War*, New Jersey : Prentice Hall

BUKU (BAHASA ARAB)

Abdul Fatah Ibrahim Muhammad A'syur, (1972) *Jihad Fi al-Quran al-Karim*, Jami'ah Al-Azhar : Kuliah Usuluddin.

Hamid Mohd Ali Jarisyah, (1972), *Ayat Jihad Fi Al-Quran Al-Karim*, Jami'ah Al-Azhar : Kuliah Usuluddin.

Ibn Khaldun, Abdul Rahman, (1969), *al-Tarikh*, Beirut : Muassasah Jammal

TESIS, DISERTASI, LATIHAN ILMIAH

Ali, Jaafar Abdul Salam, (1998), *Ahlaqiat al-Harbu fi Sirah al-Nabawiyah* , Disertasi M.A, Egypt : Cairo University

Arbaiyah Mohd Noor, (2007), *Idea Sejarah Melayu : Kajian berdasarkan Teks Sejarah Melayu, Tuhfat al-Nafis*, Tesis Ph.d, Universiti Malaya : Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial.

Anah Nen, (1996), *Peperangan Menurut Perspektif Islam*, Latihan Ilmiah, Universiti Malaya : Akademi Pengajian Islam

Mardiana Nordin, (1999), *Politik Kerajaan Johor (1718-1862) : Kajian Berdasarkan Teks Tuhfat al-Nafis*, Disertasi, M.A, Universiti Malaya : Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial.

Norain bt Ismail (2009), *Kajian Terhadap Gambaran Jenis Senjata Orang Melayu dalam Manuskrip Tuhfat al-Nafis*, Latihan Ilmiah, Universiti Malaya: Akademi Pengajian Islam, Jabatan Sejarah dan Tamadun Islam

Nor Sholihawati (2005) *Perusahaan Perahu Tradisi : Kajian kes di Pulau Duyong, Terengganu*, Universiti Malaya : Fakulti Sastera dan Sains Sosial

Nurhanisah Bahtiyar, (2009), *Majlis Raja-Raja dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia dan Relevannya dengan Doktrin Ketatanegaraan Islam*, Jakarta : Fakultas Syari'ah dan Hukum, Universitas Islam Negeri Syarif Hidayatullah

Nurzahida Murgani (1994) *Konsep Jihad : Satu Tinjauan Mengenai Hubungannya dengan Strategi Ketenteraan dalam Islam*, Latihan Ilmiah, Universiti Malaya : Akademi Pengajian Islam

Rozaini Jusoh, (2002), *Perusahaan Perahu di Pulau Duyong, Kuala Terengganu 1950 hingga 1970 an*, Universiti Malaya : Fakulti Sastera dan Sains Sosial

Saaudah Hamdin (2001), "*Parang dalam Masyarakat Melayu Kg Muara Tuang : Kajian Tentang Jenis, Fungsi dan Kepercayaan*", Universiti Malaya :Akademi Pengajian Melayu.

Salina Sahri, (2009), "*Orang Bugis dalam Hikayat Siak : Analisis Kegiatan Raja-Raja Muda Bugis Johor dalam Hikayat Siak*", Latihan ilmiah, Universiti Malaya, Akademi Pengajian Islam

Suzilawati Mohd Zain, Nadia Azmi (2009), *Gerakan Perluasan Wilayah Era Uthman b Affan (dalam) Sejarah Ketenteraan Islam 11-656H*, Universiti Kebangsaan Malaysia : Fakulti Pengajian Islam, Jabatan Pengajian Arab dan Tamadun Islam, Fakulti

Timothy J. Moy, (1976), "*The Sejarah Melayu Tradition of Power and Political Order : A Study in Political Legitimation*", Disertasi M.A, Kuala Lumpur : Universiti Malaya

KERTAS KERJA

Ahmad Jelani Halimi, "*Perkapalan dan Perdagangan Melayu dengan Melaka pada Separuh Kedua abad ke18*", (Kertas Kerja Seminar on Malaysia History From Dutch Sources, 23-25 Oktober 2001)

Denisova. T, (2009), "*Konsep Kemakmuran Negara dalam Historiografi Melayu Islam (Kurun ke-13 hingga ke-19)*" (Kertas Kerja Seminar Simposium Warisan dan Tamadun Islam di Universiti Malaya, 28-29 Disember 2009).

Nordin Hussein, *Sejarah Kerajaan Johor Moden* (Kertas Kerja Seminar Antarabangsa Sejarah dan Warisan Empayar Johor Riau 2010 di Johor Baharu : Pusat Konvensyen Antarabangsa Persada Johor, 5-7 November 2010)

Samsiah Muhamad, "*Pemeliharaan Manuskrip Melayu : Koleksi Agung Warisan Dunia* (Kertas Kerja Seminar Antarabangsa Manuskrip Melayu Melestarikan

Manuskrip Melayu Warisan Agung Bangsa di Kuala Lumpur : Arkib Negara Malaysia, 2006)

Syarif Ibrahim Alqadri (2002), "*Pengaruh Bugis dalam Pembinaan Dunia Melayu dalam Globalisme dan Patriotisme dalam Sastera Melayu*", Abdul Latif Abu Bakar & Othman putih (eds), (Kumpulan Kertas Kerja Hari Sastera 1995 di Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 26- 28 Mei 1995)

W. Kirk (1990), "*South East Asia in the Colonial Period ; Cores and Peripheries in Development Processes*", dlm Denis Dwyer, *South East Asia Development: Geographical Perspective*, New York : Longman Scientific and Technical,

KAMUS

Jack, C. Plano, Robert E. Riggs, *et.al.*, (1982), *Dictionary of Analysa Political*, Jakarta: CV Rajawali.

Joyce M. Hawkins, (2008), *Kamus Dwibahasa Oxford Fajar*, Selangor : Oxford Fajar Sdn Bhd

Kamus Dewan Bahasa (Edisi Keempat), (2007), Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka

R.J Wilkinson, (1955), *A Malay-English Dictionary*, London : Macmillan and Company Limited

William Morris, (1976), *The American Heritage Dictionary of the English Language*, Boston : Houghton Mifflin Company Published.

JURNAL

Abdullah Zakaria Ghazali, (1999), "*Pengasas dan Sultan Yang Memerintah Kerajaan Johor*", *Jurnal Warisan Johor*, Jil. III, Johor : Yayasan Warisan Johor

Ahmad Jelani Halimi, (2000), "*Lanun, Pedagang atau Penguatkuasa : Kes Perlanunan di Wilayah Johor Riau sebelum abad ke 19m*" , *Jurnal Warisan Johor*, Johor : Yayasan Warisan Johor.

Zainal Abidin, (1999), *Peranan Orang Laut dalam Kesultanan Johor*, *Jurnal Warisan Johor*, Johor : Yayasan Warisan Johor.

MAJALAH

Wan Rosli Abd Majid, Norhanizah Ismail, (2006), "*Harapan Bagi Keamanan Dunia*" dalam Majalah Kefahaman Islam VISI, Kuala Lumpur : Institut Kefahaman Islam Malaysia (IKIM)

AKHBAR

Afendi Mohamed (2009), "Keris Sakti", *Berita Harian*, Disember 27

LAMAN WEB

Baju zirah, <http://id.wikipedia.org> - 22 Mac 2010

Pistol, <http://merriam.webster.com>- 10 Mac 2009

Makalah Motif Pantun Sabah, <http://donlokns.blogspot.com>- 13 Mac 2009

Malay Concordance Project, <http://mcp.anu.edu.au/>, - 26 Februari 2009)

RUJUKAN TAMBAHAN

"*Misteri dan Kesaktian*". Pameran Senjata Tradisional. Kuala Lumpur : Muzium Negara. (20 Februari 2009)

GLOSARI

Agresif	-	menyerang
Apilan	-	perisai yang terdapat pada meriam
Arang	-	siswa kayu yang terbakar
Arok	-	tarian perang; adat orang Bugis
Awak kapal	-	anak kapal
Balang	-	perahu layar yang bertiang dua
Baling-baling	-	senjata besi yang diikat berantai, punya mata yang tajam
Baluk	-	jenis perahu kecil
Badik	-	pisau kecil
Baju zirah	-	baju besi, baju rantai
Baju lamina	-	baju besi yang dipakai oleh pahlawan
Baluk	-	perahu muatan
Bangau	-	Tempat meletak alat-alat perahu ; sauh, dll
Bahtera	-	kapal besar
Bark	-	kapal kecil (Indonesia Belanda)
Bedar	-	jenis sampan
Bedil	-	kapal perang yang kecil
Belantan	-	Badan meriam
Belerang	-	benda keras berwarna kuning yang mudah hancur
Benteng	-	tembok
Berangai	-	kapal orang Filipina
Berik	-	(arkaik) kapal layar

Berlok	-	berkeluk
Beruas	-	sejenis tumbuhan pokok/ manggis hutan
Brigantin	-	kapal Eropah
Buritan	-	badan kapal
Busar	-	busur
Cadik	-	kayu atau buluh yang dipasang di kiri kanan perahu supaya lebih seimbang.
Campak buang	-	Senjata lembing yang diperbuat daripada kayu
Cenangkas	-	pedang yang lurus, punyai mata yang tebal
Cepiau	-	topi
Core	-	pusat kegiatan ekonomi, pusat pengumpulan modal
Damak	-	peluru sumpit
Damar	-	bahan berupa getah keras yang diperolehi dari jenis pokok
Defensif	-	pertahanan
Dek	-	geladak
Dendang	-	perahu yang digunakan dalam peperangan di laut
Dolphijn	-	kapal perang Belanda
Elout	-	Ilaut : residen Riau
Empulur	-	sejenis tumbuhan rimba
Essensial	-	unsur
Estetika	-	keindahan
Etiologi	-	punca
Feluka	-	(istilah Turki : felika) kapal laut Turki
Flintlock	-	jenis senapang abad ke 16
Fleksibel	-	boleh diubah atau disesuaikan

Gabenor	-	Ketua Negeri
Galuh	-	Permata
Gagang	-	tiang, pemegang
Ganggayu	-	Kerajaan Johor Lama
Geladak	-	lantai kapal
Geometrik	-	cabang matematik yang berkaitan dengan ukuran, garis, sudut
Getah ipoh	-	racun
Guntung	-	kail yang diikat pada pelampung
Gurab	-	(istilah Arab : grab) kapal buatan Melayu mengikut model Arab
Golok	-	parang yang bermata panjang
Halamang	-	pedang pendek yang lurus
Haluan Katop	-	perahu yang bersaiz besar, seperti perahu setok
Historiografi	-	penulisan sejarah
Hujung Medini	-	Johor
Ideologi	-	ajaran
Setinggar	-	istinggar ; senapang zaman kuno
Jalur	-	perahu yang dibuat daripada jenis kayu yang keras
Jambiah	-	kerambit; bengkok dan bermata dua
Jauhar	-	Permata
Juak-juak	-	hamba raja yang mengiringi raja atau membawa alat kebesaran
Junco	-	jong
Jong	-	kapal layar Cina
Kabin	-	bilik dalam kapal

Kakap	-	perahu kecil yang rendah
Kampilan	-	(arkaik) –pedang pendek atau kelewang
Katar	-	perahu layar
Kapal	-	bahtera atau perahu besar yang ada geladak
Kain linen	-	kain yang dibuat dari serat pokok flaks
Kargo	-	barang yang dibawa oleh kapal laut atau kenderaan lain
kanu	-	perahu yang ringan dan runcing di haluannya
kebuk	-	ruang atau rongga
Kemudi	-	perkakas di perahu kapal untuk mengawal arah pelayaran
Kelewang	-	senjata parang panjang yang bilahnya melengkung
Kelulus	-	kapal galei Jawa
Keci	-	kapal layar empat persegi
Keris	-	senjata tajam untuk mempertahankan diri
Keruis	-	jenis kapal
Kilung musung	-	kilung; alat untuk menangkap ikan. Senjata perang orang Bugis
Komedan	-	komander ; ketua
Kora-kora	-	kapal perang lama
Kubu	-	benteng pertahanan
Kun Lun bo/ po	-	sebuah kapal laut bersaiz besar dan bergerak dengan laju.
Lancang	-	perahu perang yang mempunyai haluan berbentuk runcing
Lanun	-	perompak laut

Lawi ayam	-	pisau melengkung seperti kerambit
Layar	-	perahu yang digunakan untuk perjalanan lebih jauh
Layar tanjung	-	layar segi empat bujur
Lembing	-	senjata bermata besi yang boleh dibalingkan, dirandai
Lela	-	jenis meriam kecil
Lepang	-	sejenis tumbuhan (herba memanjat)
Logistik	-	pentadbiran
Lotong	-	senapang kuno
Lunas	-	Menjadi tempat tumpuan kekayaan. Kawasan ini juga menjadi tempat pertapakan perdagangan dan pusat jaringan pengangkutan.
Magis	-	luar biasa, ghaib
Mata kapak	-	bahagian yang tajam pada alat pemotong
Mayang	-	perahu untuk memukat di laut
Meriam	-	senjata api yang lebih besar daripada senapang
Menuar	-	sejenis kapal Inggeris
Mistik	-	ghaib
Mitre	-	serbuk senapang
Mitos	-	kepercayaan
Nakhoda	-	kapten kapal
Nitrat	-	sebatian yang mengandungi nitrogen dan oksigen
Normatif	-	peraturan
Ofensif	-	serangan yang bersifat lebih agresif
Orang Laut	-	kumpulan manusia yang menetap di dalam perahu
Padowakang	-	sejenis kapal bugis

Paleolitik	-	zaman batu
Parang	-	pisau besar
Perisai	-	alat untuk menangkis senjata
Penambang	-	pendayung perahu tambang
Penggalah	-	kulit bedil
Patorani	-	perahu Bugis yang digunakan oleh para pedagang
Pistol	-	senjata api berlaras pendek dan kecil
Pinisi	-	perahu Bugis
Pintak	-	perahu perang Bugis
Pedang	-	senjata yang bilahnya panjang, tirusnya tajam
Pelantaran	-	bangku panjang tempat duduk di pekarangan
Pemuras	-	jenis senapang
Pencalang	-	perahu Jawa
Penjajab	-	kapal perang Bugis
Penjurit	-	akar
Penyangga	-	Perisai
Perahu	-	sejenis kenaikan di air dan biasanya tidak mempunyai geladak
Peter Jakob	-	ketua angkatan laut Belanda
Punggawa	-	<i>“master shipbuilder”</i> gelaran ketua bagi yang menghasilkan kapal
Preskritif	-	panduan
Rel	-	besi landasan kereta api
Rentaka	-	meriam yang boleh dipusing-pusingkan
Residen	-	wakil kerajaan British di tanah jajahan
Revolver	-	jenis pistol yang menggunakan ruang atau rongga

Sampan	-	perahu kecil
Sampir	-	bahagian sarung keris yang di atas sekali
Scheepje	-	(belanda) ship; kapal
Sekoci	-	kapal (perahu) kecil
Selub	-	sejenis perahu
Seligi	-	senjata yang hampir menyerupai lembing
Semangkang	-	kapal yang berbentuk berkeluk
Senat	-	jong Cina
Senapang	-	senjata yang berlaras dan berpeluru
Senawi	-	penumpang perahu yang membayar tambang dengan bekerja menolong mengayuh.
Sendawa	-	bahan kimia kalium nitrat yang digunakan sebagai campuran dalam ubat bedil
Sendeng	-	tidak tegak letaknya, senget, miring
Serdadu	-	askar
Shamsir	-	pedang berbentuk melengkung
Sikin	-	pisau kecil
Silibis	-	kapal perang betawi
Simbiotik	-	saling bergantung pada satu sama lain demi faedah dan kebaikan bersama
Simpai	-	gelang, (lingkar,bingkai) daripada rotan
Status quo	-	(latin) keadaan sebagaimana yang sedia ada tanpa dibuat sebarang perubahan
Sumpit	-	alat yang merupakan pembuluh untuk melepaskan damak
Suliwatang	-	Jawatan Bugis kedua tertinggi

Tambang	-	Perahu yang digunakan untuk membawa penumpang berulang-alik
Tan	-	ukuran berat
Tirus	-	makin kecil ke hujung, lancip, runcing
Topang	-	sangga (penyokong)
Tekstologi	-	kajian teks
Telap	-	dapat menembusi
Tempurung	-	kulit keras pada beberapa jenis buah
Temuai	-	perahu kecil dan berukuran panjang
Terakul	-	pemuras dalam bentuk pistol tangan
Terum	-	kapal perang Eropah
Tripod	-	kaki tiga
Tuan Abo	-	(istilah Belanda :Toger Abo) , ketua angkatan perang Belanda
Tumbuk lada	-	senjata tajam dari Sumatera seperti badik
Tob	-	kapal dagang
Tombak	-	senjata seperti lembing yang bergagang panjang
Tomong	-	meriam kecil
Unjuran	-	anggaran, jangkaan tentang sesuatu situasi
Utrik	-	kapal perang Eropah
Walmena	-	kapal perang Belanda
Walterbek	-	laksamana muda
Wangkang	-	perahu besar tetapi kecil sedikit dari jong
Warstik	-	kapal perang Belanda
Wurawari	-	air jernih (Jawa)
Yamtuan	-	jawatan ketua Bugis